

отвъд възможностите на обикновения архитект-модернист, ограничен в собствените си виждания. Същата година Мис строи Вила Тугендхат край Бърно, Чехословакия, за която проектира и мебели. Мис наследява Ханес Майер като директор на Баухаус през последните му години в Десау. Когато политическият натиск на местното правителство принуждава известната школа да се самозакрие, я премества в една бивша телефонна фабрика в района Щеглиц в Берлин. След като не успява да убеди нацистите, че модернизмът е автентичен немски дизайн, той е принуден окончателно да закрие Баухаус. За разлика от много свои колеги като Гропиус, Марсел Бройер и Мохоли-Наги, които предпочитат да избягат в Англия, Мис заминава направо за САЩ, където става професор по архитектура в Армър Инститют. Тук американският патронаж и стремежът на американците към статута на европейската култура дават на Мис възможността да практикува архитектурно проектиране, което, макар и парадоксално, има малко бъдеще в Европа, дори още преди нацистите да го задушат. В една серия от реализирани сгради за учебния комплекс на Илинойски технологичен институт Мис създава архитектурата на съвременния технологичен университет. Заслугата на съвкупното му творчество е, че то и до днес извиква идеята за "модерно".

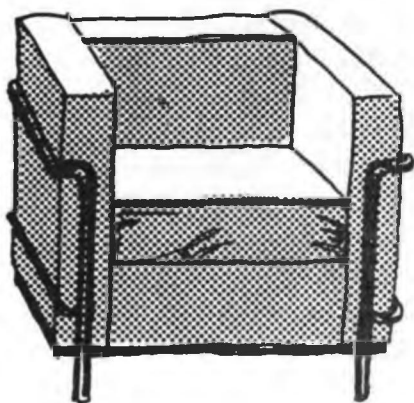
Мис строи апартаменти на Лейк Шор Драйв в Чикаго между 1946 и 1959 г., както и мо-

нументална административна сграда на Сийгрем корпорейшън на нюйоркското Парк Авеню през 1958 г.

Мебелите на Мис за вила Тугендхат и павилиона Барселона са лицензирани от фирмата "Нол." Чрез техния маркетинг неговите изящни и скъпи столове, продукт на 20-те години, стават типични и задължителни елементи на обзавеждането на фирмените сгради из цяла Америка.

3. МЕБЕЛИТЕ НА БАУХАУС И ЕЗИКЪТ НА ПРОМИШЛЕНАТА ФОРМА

Тръбните мебели се превръщат в символ на радикалния модернизъм и новия начин на живот. В тръбната стомана Марсел Бройер открива материала, който, макар че е в търговска наличност от 1880 г. насам, преди това е използван само в техническата област. Неговото най-познато приложение несъмнено е велосипедната рама, чиито огънати кормилни дръжки привличат вниманието на Бройер през 1927 г. Между най-важните конструктивни нововъведения, приложени в креслото *Василий* на Бройер, са краката във формата на плазове. Линиите, описани от тръбите, създават впечатлението за прозрачно кубично пространство, усилено от отразителните свойства на металните тръби. Стоманата е избрана заради нейните практически свойства – лека, евтина, лесна за сглобяване, хигиенична. Но дори всичко това да е вярно, то

Лео Корбюзие, Шарлот Периан, Пиер Жанре. *Fauteuil Grand Confort*, 1928 г.

Мис ван дер Рое. Вариант на креслото *Барселона*.

Лудвиг Мис ван дер Рое. Креслото *Барселона*, 1929 г. Оригиналът е изработен от плоска стомана и възглавници и е създаден, за да може испанската кралска двойка да седне по време на коктейла в павилиона